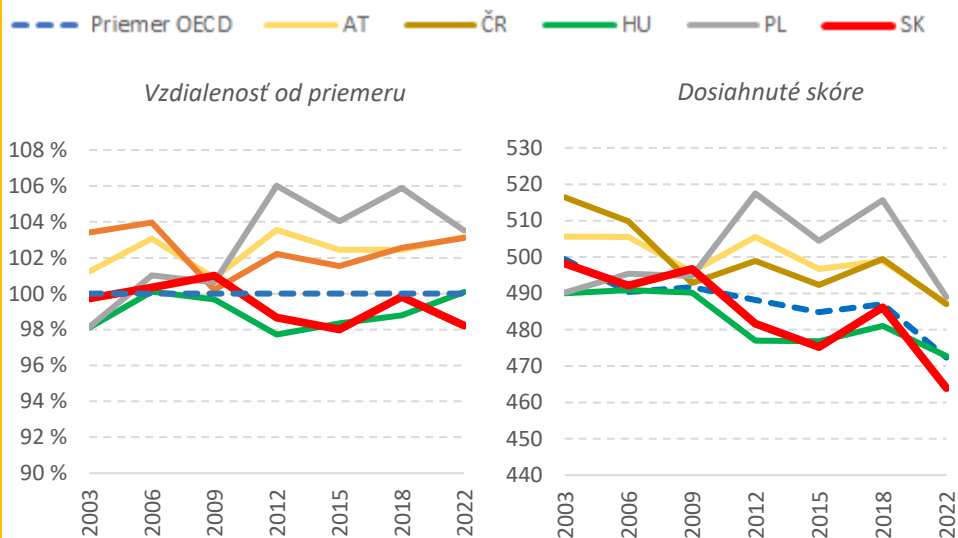

SLOVENSKO V PISA TESTOCH ZAOSTÁVA ZA PRIEMEROM OECD, ZA SUSEDMI EŠTE VÝRAZNEJŠIE

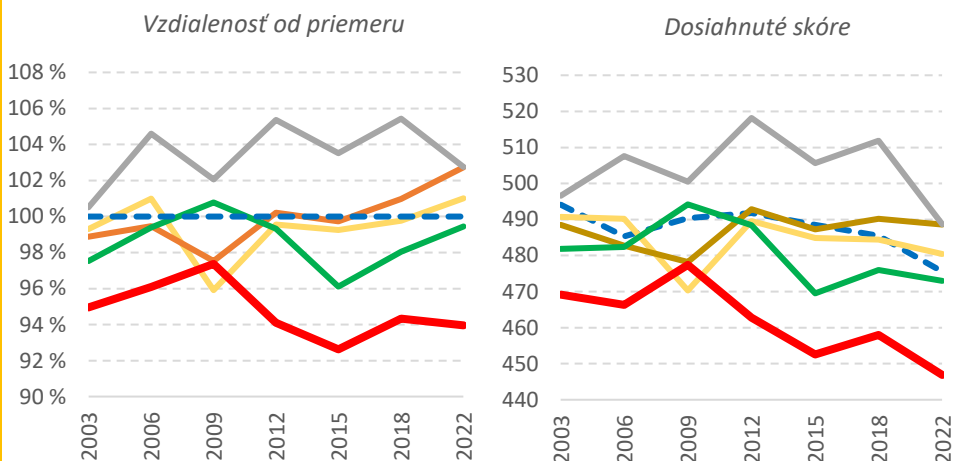
Prvé medzinárodné testovanie 15-ročných žiakov PISA po pandémie prinieslo plošné zhoršenie výsledkov vo všetkých meraných oblastiach. Napriek prepadu skóre preto Slovensko zaostáva za priemerom štátov Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) podobne, ako predtým.

- Oproti OECD je Slovensko 2 % pod priemerom v matematike, 6 % v čítaní a 5 % v prírodných vedách. Podobne zaostávalo v čítaní a prírodných vedách už v roku 2018.
- V matematike sme sa vzdialili od priemeru OECD o -2 %, ktorý slovenskí 15-roční žiaci dosiahli v roku 2018. Okolité štáty okrem Poľska sa v skóre oproti priemeru OECD zlepšili. Slovensko dosiahlo najhoršie skóre v regióne (Graf 1).
- V matematickej gramotnosti Slovensko dosiahlo historicky najhoršie výsledky, zaznamenalo väčší pokles medzi poslednými meraniami (o 22 b) ako bol priemer OECD (15 b). Viditeľný je nárast podielu rizikovej skupiny žiakov, ktorí vedú vypočítať iba úlohy s jednoznačným zadaním, z 25,1 % na 33,3 %.
- Aj v čitateľskej gramotnosti Slovensko zaznamenalo väčší pokles ako priemer OECD. Na 35,4 % z 31,4 % stúpol podiel žiakov spadajúcich do rizikovej skupiny, ktorí nedokážu určiť hlavnú myšlienku alebo zaujať postoj k čítanému textu (Graf 2).
- Medzera medzi najlepšimi a najhoršími študentmi ostáva v čitateľskej aj matematickej gramotnosti stabilná.
- Úroveň prírodovednej gramotnosti slovenských žiakov klesla mierne, rovnako ako priemer OECD (Graf 3). Rozširuje sa však medzera medzi najlepšimi a najhoršími. Kým žiaci v najlepšej desatine si oproti meraniu v 2018 polepšili o 3,6 bodu, tí v najnižšom decile si pohoršili o 13,7 bodu.

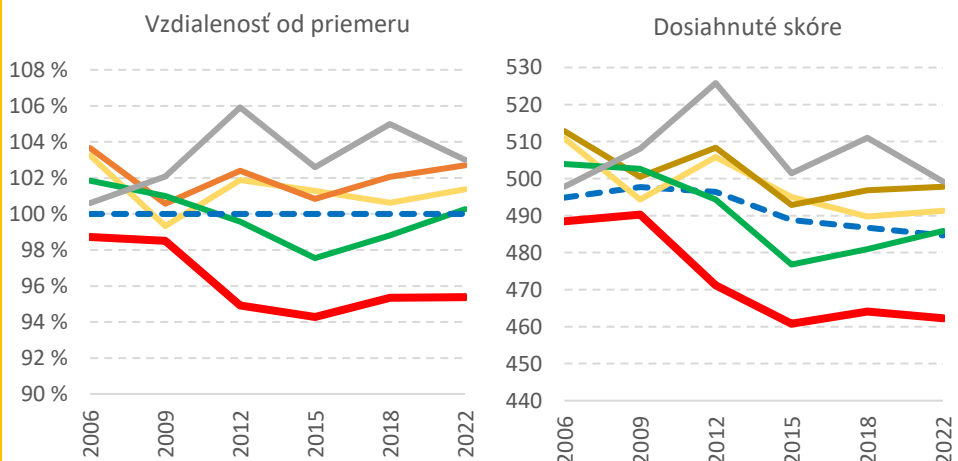
Graf 1: Dosiahnuté výsledky v PISA testoch (matematická gramotnosť)

Graf 2: Dosiahnuté výsledky v PISA testoch (čitateľská gramotnosť)

Graf 3: Dosiahnuté výsledky v PISA testoch (prírodovedná gramotnosť)

NEMECKO EŠTE NEMÁ ROZPOČET

Najväčšej európskej ekonomike hrozí v roku 2024 rozpočtové provizórium. Po rozhodnutí ústavného súdu nemecká vládna koalícia hľadá, kde vziať 60 miliárd eur (zhruba 1,5 % nemeckého HDP). Krízový rozpočet môže ohroziť plnenie emisných cieľov EÚ a plánované zvýšenie európskeho rozpočtu.

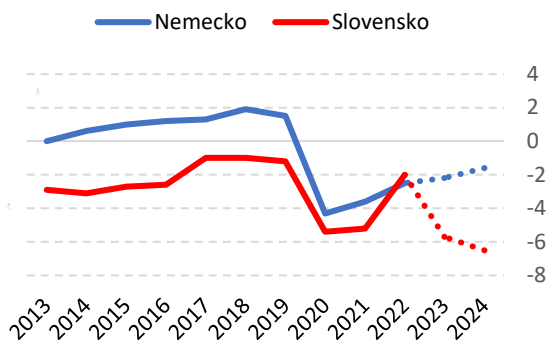
- Nemecký ústavný súd v novembri rozhodol, že vláda nesmie použiť 60 miliárd eur z peňazí vyhradených na dôsledky pandémie v štátnom rozpočte. Vláda s peniazmi počítala pri financovaní zelenej transformácie, napríklad pri dekarbonizácii oceliarstva, rozvoji železníc či dotáciách na výrobu batérií a mikročipov.
- V Nemecku podobne ako na Slovensku platí dlhová brzda a určuje maximálny deficit na úrovni 0,35 % HDP. Nemecko jej platnosť v rokoch 2020-2022 pozastavilo argumentujúc pandemiou, čo viedlo k rastu deficitu aj verejného dlhu (Graf 4 a 5). Tento rok vláda limit obišla vyhlásením energetickej krízy. Na rok 2024 zatiaľ riešenie nie je a v ďalších pôžičkách bráni dlhová brzda.
- Podľa ministra financií Christiana Lindnera zo Slobodnej demokratickej strany (FDP) v budúcoročnom rozpočte stále chýba 17 miliárd eur (z celkovo 60), ale zvyšovanie daní odmieta (Reuters). Koaliční Zelení namietajú, že pri škrtoch nebude možné dekarbonizovať ekonomiku. Bez schválenia rozpočtu pri krehkej nemeckej koalícii nie sú vylúčené predčasné voľby (Politico).
- Nemecká rozpočtová kríza nastala v čase, keď sa rokuje o návrhu Európskej komisie na zvýšenie rozpočtu EÚ o 100 miliárd eur, z ktorých polovica je určená na pomoc Ukrajine. Nemecko však avizovalo, že vzhľadom na aktuálnu situáciu nebude môcť zvýšiť príspevky do európskej pokladnice.

SLOVENSKO BOLO VLANI VO VZDELÁVANÍ DOSPELÝCH NAJLEPŠIE Z V4, ALE Z DLHODOBÉHO HĽADISKA ZAOSTÁVA

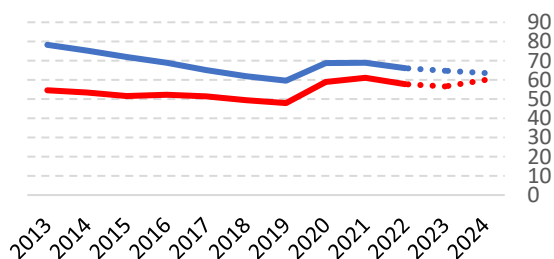
Na Slovensku sa vlni vzdelávalo 12,8 % dospelých, čo je najviac vo V4. Výrazne sme si polepšili oproti 10-ročnému priemeru (4,4 %), podľa ktorého za okolitými štátmi dlhodobo zaostávame (Eurostat).

- Za zlepšenie v roku 2022 môže zrejme rozšírenie otázky o ponuke školení o online kurzy (Inštitút vzdelávacej politiky). V rokoch 2020-2021 vzdelávanie online nebolo súčasťou otázky. Medziročne (2021-2022) sa o vyše 2 percentuálne body zlepšili všetky štáty V4, Slovensko, Estónsko, Francúzsko a najviac Dánsko.
- Účasť dospelých na vzdelávaní v SR i celej EÚ rastie so stupňom dosiahnutého vzdelania a klesá s vekom. Kým v priemere v EÚ najvyššiu účasť na vzdelávaní dospelých dosahujú nezamestnaní, na Slovensku sa vzdelávajú predovšetkým zamestnaní. Najčastejšie formou neformálneho vzdelávania (školenia, kurzy, semináre, prednášky a workshopy) vo firmách.
- Najvyššiu mieru vzdelávania dospelých vykazuje dlhodobo Švédsko, Fínsko a Dánsko, vlni sa k nim pridalo Holandsko.
- Účasť dospelých na vzdelávaní v EÚ sa zisťuje v prieskume Labour Force Survey. Respondenti vo veku 25-64 rokov odpovedajú na otázku, či za ostatný mesiac absolvovali nejaké vzdelávanie alebo odbornú prípravu.

Graf 4: Bilancia verejných financií (% HDP)

Graf 5: Verejný dlh (% HDP)

Poznámka: V rokoch 2023 a 2024 uvádzame predbežné odhady

Zdroj: Eurostat

Graf 6: Účasť na vzdelávaní dospelých v roku 2022

